

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ, МАТЕМАТИКИ ТА ЕКОНОМІКИ

Кафедра інформатики і кібернетики

Назва курсу <i>Нормативний/вибірковий</i>	ПП-18 Інженерна психологія та психологія праці <i>Нормативний</i>
Ступінь освіти	Бакалавр
Освітня програма	Професійна освіта. Комп'ютерні технології
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2020-2021/ VI семестр / III курс
Викладач	Крашеніннік І.В.
Профайл викладача	http://inf.mdpu.org.ua/2017/10/16/krasheninnik-irina-volodimirivna/
Контактний тел.	+380509293064
E-mail:	irina_kr@mdpu.org.ua
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=5329
Консультації	Очні консультації: згідно графіку роботи кафедри інформатики і кібернетики. Онлайн-консультації: через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б. Хмельницького.

1. АНОТАЦІЯ

Навчальна дисципліна «ПП-18 Інженерна психологія та психологія праці» з циклу нормативних компонентів здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «Професійна освіта. Комп'ютерні технології» передбачає формування у здобувачів поглиблених знань, умінь і навичок в інженерній психології та основ психології праці.

Основою вивчення дисципліни є надання здобувачам систематизованих відомостей про основні структури і класифікації діяльності оператора (структура діяльності включає мету, мотиви, види операторської діяльності, режими праці), вивчення процесів переробки інформації, розроблення принципів обладнання робочого місця операторів, вивчення впливу психологічних факторів на ефективність системи «людина – машина».

Здобувачі мають можливість ознайомитись з базовими категоріями, структурою інженерної психології, передумови зародження, основні етапи розвитку зарубіжної і вітчизняної психології праці, а також ознайомитися з психологічними аспектами добору, відбору та оцінювання кадрів, психологічні питання трудової адаптації та безпеки праці.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСУ

Основна мета засвоєння курсу полягає в теоретико-методологічному й науково-методичному обґрунтуванні проблеми психології праці та інженерної психології; формування у студентів готовності до майбутньої професійної діяльності через засвоєння системи наукових понять та формування базових уявлень про сутнісні аспекти професійної діяльності та психологічні особливості активності людини як суб'єкта праці; засвоєння знань з актуальних психологічних питань організації та ефективної й надійної роботи людини в системах «людина – машина» та психологічного забезпечення таких систем; розвиток психологічної культури здобувачів вищої освіти.

Завданнями курсу є одержання студентами теоретичних знань та практичних навиків щодо закономірностей взаємодії людини з технікою з метою її використання в ефективному, надійному й безпечному режимі праці.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

Загальні компетентності

ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним, приймати обґрунтовані рішення, виявляти ініціативність і творчий підхід.

ЗК 11. Здатність діяти на основі етичних міркувань.

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК 2. Здатність застосовувати теоретичні положення педагогіки та психології у професійній діяльності в професійно-технічних навчальних закладах.

ФК 9. Здатність забезпечити розвиток особистості учнів/слухачів, формування в них громадянських цінностей та професійно-значущих якостей.

ФК 10. Здатність ідентифікувати та вирішувати проблеми, які виникають у процесі розвитку особистості фахівця під час навчання та професійної діяльності.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 5. Здійснення професійної комунікації, розуміння співрозмовників, психологічний вплив у процесі комунікації, адекватне розуміння вербальних і невербальних комунікативних сигналів, здатність долати комунікативні бар'єри.

ПРН 7. Знання системи загальних норм моральної поведінки людини та групи людей, етичних принципів, розуміння професійної моралі.

ПРН 8. Знання теоретичних положень педагогіки та психології професійної освіти, вимог освітнього законодавства, стандартів освіти, професійних стандартів, нормативної документації навчальних закладів.

5. ОБСЯГ КУРСУ

Вид заняття	Загальна кількість	Лекції	Практичні/ лабораторні заняття	Самостійна робота
Кількість годин	120 годин	22 годин	38 годин	60 годин

6. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика навчання через дослідження:

➤ Курс є складовою освітньо-професійної програми, тому усі його складові розглядаються у контексті відповідності наукових інтересів бакалаврів.

Політика академічної поведінки та етики:

- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати контрольні-модульні завдання.
- Дотримуватись Кодексу академічної доброчесності, прийнятого у МДПУ імені Богдана

Хмельницького https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akadem-dobrochesnosti_2020.pdf та Положення про Академічну доброчесність https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/akademichna-dobrochesnist_2020.pdf. Здобувачі освіти мають самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та періодичного контролю, самостійні завдання, посилаючись на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; дотримуватись норм законодавства про авторське право.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Поточний контроль: усне опитування в ході лекцій та практичних занять, перевірка завдань (у тому числі самостійної роботи), оцінювання правильності вирішення тестових та практичних завдань на семінарських заняттях.

7. СТРУКТУРА КУРСУ

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
Блок 1. Вступ до психології праці. Особистість як суб'єкт професійної діяльності						
10	Тема 1. Методологічні та теоретичні проблеми психології праці. Історія становлення галузі	Лекція (2 год.), практична робота (2 год.), самостійна робота (6 год.)	Основна: 1, 3, 6 Додаткова: 6, 9, 10	Бесіда, опитування, перевірка завдань практичної роботи	5	впродовж шостого навчального семестру (перший періодичний контроль)
10	Тема 2. Розвиток суб'єкта праці	Лекція (2 год.), практична робота (4 год.), самостійна робота (4 год.)	Основна: 2, 6 Додаткова: 4, 5, 13	Бесіда, опитування, перевірка завдань практичної роботи	5	впродовж шостого навчального семестру (перший періодичний контроль)
10	Тема 3. Мотивація праці	Лекція (2 год.), практична робота (4 год.), самостійна робота (4 год.)	Основна: 1, 2, 3 Додаткова: 1, 6, 11	Бесіда, опитування, перевірка завдань практичної роботи	5	впродовж шостого навчального семестру (перший періодичний контроль)
Блок 2. Психологія професійної діяльності						
10	Тема 4. Психофізіологічні основи трудової діяльності	Лекція (2 год.), практична робота (4 год.), самостійна робота (4 год.)	Основна: 2, 5, 8 Додаткова: 2, 4, 7	Бесіда, опитування, перевірка завдань практичної роботи	5	впродовж шостого навчального семестру (перший періодичний контроль)
10	Тема 5. Психологія професій	Лекція (2 год.), практична робота (2 год.), самостійна робота (6 год.)	Основна: 5, 6, 7 Додаткова: 4, 6, 13	Бесіда, опитування, перевірка завдань практичної роботи	5	впродовж шостого навчального семестру (перший періодичний контроль)

10	Тема 6. Психологічні аспекти профорієнтації та виробничого навчання	Лекція (2 год.), практична робота (2 год.), самостійна робота (6 год.)	Основн а: 5, 6, 9 Додатк ова: 1, 5, 9, 14	Бесіда, опитування, перевірка завдань практичної роботи	5	впродовж шостого навчального семестру (другий періодичний контроль)
15	Тема 7. Організація виробничої діяльності в колективі	Лекція (4 год.), практична робота (6 год.), самостійна робота (5 год.)	Основн а: 1, 4, 6 Додатк ова: 2, 3, 9	Бесіда, опитування, перевірка завдань практичної роботи	5	впродовж шостого навчального семестру (другий періодичний контроль)
Блок 3. Інженерна психологія						
10	Тема 8. Інженерна психологія як наукова дисципліна	Лекція (2 год.), самостійна робота (8 год.)	Основн а: 5, 6, 9 Додатк ова: 3, 7, 8	Бесіда, опитування, перевірка завдань самостійної роботи	5	впродовж шостого навчального семестру (другий періодичний контроль)
15	Тема 9. Системи «людина – машина»	Лекція (2 год.), практична робота (4 год.), самостійна робота (9 год.)	Основн а: 2, 5, 6, 9 Додатк ова: 10, 12, 14	Бесіда, опитування, перевірка завдань практичної роботи	5	впродовж шостого навчального семестру (другий періодичний контроль)
20	Тема 10. Діяльність оператора в системі «людина – машина»	Лекція (2 год.), практична робота (10 год.), самостійна робота (8 год.)	Основн а: 5, 6, 9 Додатк ова: 10, 12, 14	Бесіда, опитування, перевірка завдань практичної роботи	5	впродовж шостого навчального семестру (другий періодичний контроль)

7.2. СТРУКТУРА КУРСУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Теми лекцій та питання, що вивчаються
Тема 1. Методологічні та теоретичні проблеми психології праці. Історія становлення галузі

<p><i>Предмет та основні завдання психології праці. Зв'язок психології праці з іншими науками. Нагальні дослідницькі завдання психології праці. Методологічні основи та принципи проведення досліджень у психології праці. Методи досліджень у психології праці.</i></p>
<p>Тема 2. Розвиток суб'єкта праці</p> <p><i>Поняття «суб'єкт праці». Структура особистості суб'єкта професійної діяльності. Основні етапи розвитку суб'єкта праці. Кризи професійного становлення. Проблеми професійних деструкцій та психічного вигорання. Формування індивідуального стилю трудової діяльності.</i></p>
<p>Тема 3. Мотивація праці</p> <p><i>Сутність і теоретико-прикладні засади мотивації. Психологічні теорії мотивації. Керування мотивацією праці.</i></p>
<p>Тема 4. Психофізіологічні основи трудової діяльності</p> <p><i>Диференційно-психологічні основи вивчення суб'єкта професійної діяльності. Проблема співвідношення темпераменту з іншими психічними властивостями. Працездатність та її динаміка. Фактори зміни працездатності у процесі професійної діяльності.</i></p>
<p>Тема 5. Психологія професій</p> <p><i>Професії: підходи до систематики та класифікації. «Формула професії». Професійна адаптація та психологія професійного розвитку. Психологічне вивчення професій: професіографія та психографія.</i></p>
<p>Тема 6. Психологічні аспекти профорієнтації та виробничого навчання</p> <p><i>Профорієнтація як прикладна галузь психології праці. Підходи до організації виробничого навчання. Компетентнісний підхід до виробничого навчання.</i></p>
<p>Тема 7. Організація виробничої діяльності в колективі</p> <p><i>Сутність організації. Формальні й неформальні організації. Психологічна сумісність як умова успішності спільної трудової діяльності. Організаційна структура групи та психологічна сумісність. Психологія управління та організації виробничої діяльності. Виробничий конфлікт та його виникнення. Методи відбору працівників. Оцінювання діяльності персоналу.</i></p>
<p>Тема 8. Інженерна психологія як наукова дисципліна</p> <p><i>Завдання і напрями досліджень. Методологічні принципи та системний підхід в інженерній психології. Методи інженерної психології. Інженерна психологія в системі наук.</i></p>
<p>Тема 9. Системи «людина – машина»</p> <p><i>Особливості і класифікація. Розподіл функцій у СЛМ. Інформація та оператор в системі керування.</i></p>
<p>Тема 10. Діяльність оператора в системі «людина – машина»</p> <p><i>Психофізіологічні основи діяльності оператора: приймання, зберігання та переробка інформації, прийняття рішень, керуючі дії. Основні характеристики і види діяльності операторів. Фактори впливу на операторську діяльність. Методи відображення, опису й аналізу діяльності оператора. Функціональні стани оператора.</i></p>

7.3. СТРУКТУРА КУРСУ (ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ)

Теми практичних занять та питання, що вивчаються
Тема: Психологія праці у системі наук. Нагальні проблеми психології праці

Питання для обговорення:

1. Місце психології праці в системі психологічних наук.
2. Основні проблеми праці у сучасних умовах.
3. Елітарність професій та її вплив на професійний вибір особистості.
4. Успішність праці як основа почуття власної гідності.

Тема: Психофізіологічні та психосоціальні властивості суб'єкта праці

Питання для обговорення:

1. Індивідуально-психологічні властивості суб'єкта праці.
2. Емоційно-вольові процеси у регуляції професійної діяльності.
3. Ситуаційна регуляція трудової діяльності.
4. Динаміка розвитку здібностей у процесі професійного розвитку.
5. Проблеми стресу і дистресу у професійній діяльності.

Тема: Професійний розвиток особистості

Питання для обговорення:

1. Значення фази адаптації у процесі професійного розвитку.
2. Адаптація й адаптивні властивості особистості.
3. Конструктивні і деструктивні межі професійного розвитку: всебічний розвиток особистості та «професійне вигорання особистості».
4. Здібності як ресурс професійної адаптації суб'єкта праці.
5. Поняття про професійно важливі якості.
6. Розвиток здібностей працівника і формування індивідуального стилю професійної діяльності.
7. Особливості розвитку особистості у процесі професійної переорієнтації

Тема: Мотивація праці

Питання для обговорення:

1. Класифікація мотивів.
2. Теорії мотивації.
3. Формування мотивів у процесі навчання та виробничої діяльності.
4. Способи керування мотивацією праці.

Тема: Лабораторний практикум

Зміст: Виконання професійно-орієнтованих завдань

Тема: Особливості психічної діяльності суб'єкта праці

Питання для обговорення:

1. Процеси чуттєвого пізнання у професійній діяльності.
2. Психомоторика у професійній діяльності.
3. Раціоналізація робочих рухів.
4. Увага у професійній діяльності.
5. Диференційно-психологічні особливості процесів мислення у професійній діяльності.
6. Емоційні стани і вольові процеси в регуляції професійної діяльності.

Тема: Виробнича втома і заходи щодо запобігання перевтоми працівників

Питання для обговорення:

1. Визначення і критерії стомлення та перевтоми.
2. Механізми стомлення.
3. Перші ознаки перевтоми.
4. Стаді розвитку перевтоми.
5. Фактори, які сприяють стомленню.

Тема: Психологічні основи профорієнтації та профвідбору

Питання для обговорення:

1. Психологічні поняття та критерії професійної діяльності.
2. Загальна схема профвідбору.
3. Рівні аналізу трудової діяльності.
4. Прогнозування успішності діяльності працівника.
5. Диференційно-психофізіологічні аспекти становлення професіонала.

Тема: Лабораторний практикум

Зміст: Виконання професійно-орієнтованих завдань

Тема: Соціально-психологічні проблеми взаємовідносин у трудовому колективі

Питання для обговорення:

1. Соціально-психологічні феномени у групі.
2. Психологія ділового спілкування.
3. Структура ділової бесіди.
4. Методи забезпечення результативного спілкування: встановлення контакту; поглиблення контакту; завершення контакту.

Тема: Психологія керування персоналом

Питання для обговорення:

1. Соціально-психологічна характеристика організації.
2. Психологічна характеристика групи як структурного елементу організації.
3. Співвідношення індивідуального та групового в управлінні організаціями.
4. Психологічні особливості спільної діяльності в організації.
5. Психологія впливу керівника на підлеглих.

Тема: Лабораторний практикум

Зміст: Виконання професійно-орієнтованих завдань

Тема: Людина як компонент системи «людина-машина»

Питання для обговорення:

1. Особливості та класифікація СЛМ.
2. Конфлікти в СЛМ та способи їх вирішення.
3. Фактори, що впливають на діяльність оператора в СЛМ.
4. Види діяльності оператора.
5. Кількісний опис діяльності оператора. Напруженість діяльності оператора.
6. Алгоритмічний опис діяльності оператора.

Тема: Прийом, збереження та обробка інформації оператором

Питання для обговорення:

1. Загальне поняття про інформацію. Її властивості та характеристики.
2. Система обробки інформації оператором в СЛМ.
3. Збереження та обробка інформації оператором: пам'ять і оперативне мислення. Моделювання розумових процесів.

Тема: Функціональні стани оператора**Питання для обговорення:**

1. Загальна характеристика функціональних станів оператора.
2. Емоційні стани оператора.
3. Показники напруженості оператора. Характеристика втоми оператора.
4. Методи контролю функціонального стану оператора.

Тема: Прийняття рішень оператором**Питання для обговорення:**

1. Психологічні аспекти проблеми прийняття рішень.
2. Прийняття оператором рішень на перцептивному рівні.
3. Прийняття оператором рішень на мовно-розумовому рівні.
4. Групові рішення у роботі операторів.

Тема: Управлінські дії оператора**Питання для обговорення:**

1. Психомоторні аспекти управлінських дій оператора.
2. Вплив антропометричних характеристик на управлінські дії оператора.
3. Енергетичні характеристики управлінських дій оператора.
4. Мовні сигнали як управлінські дії в СЛМ.

Тема: Лабораторний практикум**Зміст:** Виконання професійно-орієнтованих завдань

7.4 СТРУКТУРА КУРСУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання**Тема:** Методологічні та теоретичні проблеми психології праці. Історія становлення галузі**Питання:**

Уявлення про працю та її значення у контексті культурно-історичного розвитку суспільства. Виникнення прикладної психології праці. Психотехніка та наукова організація праці. Індустріальний період розвитку психології праці.

Тема: Розвиток суб'єкта праці**Питання:**

Виробниче середовище як фактор втрати психічного та фізичного здоров'я. Стратегії виробничої діяльності. Формування виробничих умінь та навичок. Формування професійно-важливих якостей та професійних здібностей. Розвиток професійної самосвідомості. Регулятивні процеси в структурі професійної діяльності.

Тема: Мотивація праці

<p>Питання: Матеріальна, трудова і статусна мотивація персоналу.</p>
<p>Тема: Психофізіологічні основи трудової діяльності Питання: Типологічні відмінності працездатності. Професійна діяльність в умовах сенсорної та соціальної депривації.</p>
<p>Тема: Психологія професій Питання: Основи профорієнтаційної роботи. Психологічні проблеми виробничого навчання. Формування професійних умінь та навичок.</p>
<p>Тема: Психологічні аспекти профорієнтації та виробничого навчання Питання: Ринок праці в Україні та його вплив на соціальну політику у галузі професійної орієнтації дорослого населення. Вплив факторів соціального середовища на професійний розвиток особистості.</p>
<p>Тема: Організація виробничої діяльності в колективі Питання: Види організацій. Організаційно-психологічні умови вирішення виробничих конфліктів.</p>
<p>Тема: Інженерна психологія як наукова дисципліна Питання: Передумови виникнення.</p>
<p>Тема: Системи «людина – машина» Питання: Показники якості функціонування.</p>
<p>Тема: Діяльність оператора в системі «людина – машина» Питання: Групова діяльність операторів.</p>

8. ФОРМИ КОНТРОЛЮ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019) <https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkvL-LNTIjWRX/view>.

Поточний контроль: усне опитування, бесіда, перевірка виконання практичних завдань. Періодичний контроль: письмова контрольна робота; письмове есе з доповіддю. Підсумковий семестровий контроль.

Методи навчання. Студентсько-центроване навчання. Професійно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підхід. Очний (*offline*) у вигляді лекційних та семінарських занять. Змішаний (*blended*) через систему Центру освітніх дистанційних технологій МДПУ імені Б.Хмельницького, Zoom, Інтернет. Усі складові курсу розглядаються у контексті відповідності наукових інтересів бакалаврів. Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні (розповідь, пояснення, бесіда, лекція); наочні (ілюстрування); практичні (виконання професійно-орієнтованих завдань); створення проблемних ситуацій; самостійна робота студентів. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

наведення прикладів з реальної практики; створення ситуації новизни навчального матеріалу; опора на життєвий досвід студентів; створення відчуття успіху в навчанні. Інтерактивні методи: мозковий штурм, робота в мікрогрупах, аналіз ситуацій, тренінгові вправи.

9. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>За семестр з курсу дисципліни проводяться два періодичні контролю (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність студента на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності студента на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).</p> <p>Студент має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки. Якщо підсумковим контролем вивчення дисципліни є диференційований або недиференційований залік, то набраних таким чином 60 і більше балів достатньо для його зарахування.</p> <p>Якщо підсумковим контролем є екзамен, на його складання надається 100 балів за виконання тестів (або задач чи завдань іншого виду). Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ЗР = (ПО + Е) / 2$</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>«5» – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві</p>

	<p>помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – студент в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.</p> <p>«1» – студент виконав менше половини завдання практичної роботи або не виконав зовсім; під час усних відповідей не розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Не відповідає на елементарні питання.</p>
Періодичний контроль знань і вмінь студентів	<p style="text-align: center;">60 балів</p> <p>За кожний ПМК максимум 30 балів: 30 тестових питань, 1 питання оцінюється в 1 бал (за принципом вірна відповідь – 1 бал, не вірна – 0).</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Студент, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної дисципліни.</p> <p>Студент зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення студента до підсумкового контролю.</p>

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Березовська Л.І., Юрков О.С. Психологія конфлікту: навчально-методичний посібник. Мукачево: МДУ, 2016. 201 с.
2. Карамушка Л.М., Бондарчук О.І., Грубі Т.В. Діагностика перфекціонізму та трудоголізму особистості: психологічний практикум. Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2018. 64 с.
3. Карамушка Л. М., Гнускіна Г.В. Психологія професійного вигорання підприємців : монографія. Київ: Логос, 2018. 198 с.
4. Петрінко В.С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с.
5. Психологія праці та інженерна психологія: інструктивно-методичні матеріали / укладач Кириченко В.В. Житомир : ЖДУ імені Івана Франка, 2020. 81 с.
6. Психологія праці та інженерна психологія : навчальний посібник для студентів денної і заочної форм навчання спеціальності 053 «Психологія» / укладач О.С. Юрков. Мукачево: МДУ, 2018. 187 с.
7. Arnold J., Coyne C., Randall R., Patterson F. Psychology: Understanding Human Behaviour in the Workplace. Pearson, 2020. 745 p.
8. Riggio R.E. Introduction to industrial/organizational psychology. Pearson, 2013. 554 p.
9. Wickens Ch.D., Hollands J.G., Banbury S., Parasuraman R. Engineering Psychology and Human Performance. Routledge, 2016. 502 p.

Допоміжна:

1. Водопьянова Н.Е., Старченкова Е.С. Синдром вигорання: діагностика и профілактика. СПб.: Питер, 2008. 336 с.
2. Дуткевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 456 с.
3. Інженерна психологія: курс лекцій / Укладач: С.О. Гура. Харків НУЦЗ України, 2016. – 127 с.
4. Крушельницька Я.В. Фізіологія і психологія праці: Підручник. Київ: КНЕУ, 2003. 367 с.
5. Олійник І.В. Причини виникнення та профілактика синдрому професійного вигорання у педагогів. *Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки.* 2017. № 1 (13). С. 118-125.
6. Професія. Кар'єра. Успіх. : Метод. посібник / Автори-упоряд.: Т.Л. Лях, Ю.М. Малієнко, Н.Є. Троценко, Т.П. Цюман, А.М. Шеламкова. Київ: Основа-Принт, 2010. 132 с.
7. Психологу для роботи. Діагностичні методики : збірник / уклад.: М.В. Лемак, В.Ю. Петрище. Ужгород: Вид-во Олександри Гаркуші, 2012. 616 с.
8. Семак О.О. Основи інженерної психології: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Плай, 2006. 106 с.
9. Слободянюк А.В., Андрущенко Н.О. Психологія управління та конфліктологія : навчальний посібник для практичних та семінарських занять. Вінниця : ВНТУ, 2010. 120 с.
10. Трофімов Ю.Л. Інженерна психологія: Підручник. Київ: Либідь, 2002. 264 с.
11. Шулдик А.В. Професійне вигорання викладачів вищої школи. *Науковий вісник херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки.* 2017. Вип. 1, Т. 1. С. 138-142.
12. Aamodt M.G. Industrial/Organizational Psychology. Cengage Learning, 2010. 705 p.
13. Singh P., Suar D., Leiter M.P. Antecedents, Work-Related Consequences, and Buffers of Job Burnout Among Indian Software Developers. *Journal of Leadership & Organizational Studies.* 2012. No 19(1). Pp. 83-104. DOI: 10.1177/1548051811429572

14. Toppinen-Tanner S. Process of burnout: structure, antecedents, and consequences. Tampere: Juvenes Print, 2011. 112 p.

Інформаційні ресурси:

1. АІС "Я-ПСИХОЛОГ". [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://я-психолог.укр/>
2. Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Том. V: Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.apppsychology.org.ua/index.php/ua/>.
3. Інсайт. URL: <https://psinsayt.wixsite.com/insayt>
4. Баглицький І.О. Психологія праці: підручник. Київ: Знання, 2008. 655 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://westudents.com.ua/knigi/530-psihologiya-prats-baklitskiy-o.html>
5. Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи НАПН України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://psyua.com.ua/>
Scientific Journal "Burnout Research". [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.journals.elsevier.com/burnout-research>